

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ
НАПН УКРАЇНИ

Онаць О. М.

Робоча програма дисципліни

**УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ
В ОСВІТІ**

для здобувачів вищої освіти

**Ступінь «Доктор філософії»
Спеціальність 014 Середня освіта**

Київ– 2023

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«ПОГОДЖЕНО»

Директор Інституту педагогіки НАПН
України

Заступник директора з наукової роботи
Інституту педагогіки НАПН України

Олег ГОПУЗОВ

Микола ГОЛОВКО

від "05" жовтня 2023 р.

від "05" жовтня 2023 р.

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ В ОСВІТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА

дисципліни для здобувачів вищої освіти

ступінь «Доктор філософії»

спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

КИЇВ-2023

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

Завідувач аспірантури та докторантури

Марина ЗАГОРУЛЬКО

УДК 37.07.005.4(0.034.2)

Управління процесами в освіті. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). 21 с.

Автор:

Онаць Олена Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувачка відділу економіки і управління загальною середньою освітою Інституту педагогіки НАПН України.

Рецензенти:

Рябова Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри освіти і права Університету менеджменту НАПН України;

Редько Валерій Григорович, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, завідувач відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України.

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України.

Протокол № 10 від «05» жовтня 2023 р.

© Інститут педагогіки НАПН України, 2023 рік

© Онаць Олена Миколаївна, 2023 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 1	Галузь знань: <u>01 – «Освіта/Педагогіка»</u>	Дисципліна за вибором
Загальна кількість годин – 30		
Модулів – 2	Спеціальність: <u>014 Середня освіта</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3-й
		Семестр
		5-й
Індивідуальне заняття не передбачено	Освітній ступінь: <u>Доктор філософії</u>	Лекції
		4 год.
		Семінарські
		6 год.
		Самостійна робота
		20 год.
		Вид контролю: залік

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1:1,5.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни курсу за вибором «Управління процесами в освіті» є опанування аспірантами знань з теорії і практики управління процесами в освіті, досягнень національної, європейської та світової педагогічної думки; вивчення та аналізу практики освітньої діяльності в закладах загальної середньої та вищої освіти в Україні, інших країнах світу; формування сукупності інтегрованої, загальних та фахових компетентностей і наскрізних навичок професійної діяльності; розвиток їхніх організаторських та управлінських здібностей; критичного, системно-аналітичного, креативного мислення з метою підготовки як майбутніх науково-педагогічних працівників, керівників та викладачів до управління процесами в освіті; до діяльності в управлінні освітнім процесом у закладах освіти; предметної спеціалізації; до розв'язання проблем професійно-педагогічної та науково-дослідної діяльності; опанування методологією наукової та педагогічної діяльності зі спеціальності.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни курсу за вибором «Управління процесами в освіті» є формування таких програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності(ЗК)

ЗК 1. Здатність самостійно здобувати нові знання в галузі освіти, теорії та методики навчання.

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3. Здатність мислити аналітично та критично у процесі науково-дослідної діяльності.

ЗК 5. Здатність мотивувати учасників освітнього процесу до роботи в команді.

ЗК 6. Здатність організувати продуктивну усну та письмову комунікацію в освітній, науковій та управлінській діяльності, зокрема у міжнародному середовищі.

ЗК 8. Здатність розв'язувати дослідницькі проблеми із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК 9. Здатність цінувати та пропагувати українську культуру та освіту, поважати мультикультурність.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною мовами, розуміти іншомовні наукові тексти за напрямом досліджень.

ФК 4. Здатність здійснювати та організувати проєктну діяльність в конкретній предметній освітній галузі.

ФК 5. Здатність до організації партнерської (суб'єкт-суб'єктної) взаємодії в науково-дослідній діяльності та освітньому процесі.

ФК 6. Здатність здійснювати моніторинг та оцінювання результатів власної науково-дослідної і практичної педагогічної діяльності в конкретній освітній галузі, визначати напрями подальших досліджень та індивідуальні професійно-педагогічні потреби.

ФК 7. Здатність використовувати спеціалізовані вміння та навички розв'язання проблем для виконання кваліфікаційної праці (дисертації) та презентації результатів власних наукових досліджень.

ФК 8. Здатність організувати безпечне освітнє середовище.

Результат навчання дисципліни «Управління процесами в освіті» можна вважати успішними за умови досягнення

Програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН	Знання	Уміння та навички
ПРН 1	- знання про різні типи джерел інформації та способи роботи з ними; - знання про сучасні технології пошуку, аналізу та інтерпретації професійно значущої інформації.	- уміння працювати з джерелами різних типів; - уміння здійснювати пошук, оброблення та аналіз професійно значущої інформації; - уміння застосовувати методи та інструменти для оброблення та аналізу

		професійно значущої інформації.
ПРН 2	<ul style="list-style-type: none"> - знання про сучасні світові та вітчизняні освітньо-наукові тренди та освітні практики; освітньо-предметні знання (за предметними спеціальностями) відповідно до сучасного стану розвитку відповідної галузі та методики її реалізації; - знання про креативне мислення, інноваційну науково-дослідну діяльність в галузі освіти та методи її активізації. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння постійно оновлювати знання в галузі освіти та наук про освіту; - уміння визначати актуальні проблеми освітньо-предметної галузі, методики навчання як педагогічної науки та пропонувати механізми їх вирішення; - уміння застосовувати методики генерування ідей та управлінських рішень; - уміння приймати ефективні рішення під час здійснення науково-дослідної та професійно-педагогічної діяльності.
ПРН 3	<ul style="list-style-type: none"> - знання про особливості здійснення науково-дослідної діяльності в галузі освіти; - знання про стратегії застосування аналітичного та критичного мислення. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати аналітичну діяльність у процесі науково-дослідної роботи та критично оцінювати її результативність; - уміння опрацьовувати та оцінювати джерела, застосовуючи стратегії аналітичного й критичного мислення; - уміння здійснювати аналітичну діяльність під час організації та реалізації освітнього процесу та критично оцінювати його.
ПРН 4	<ul style="list-style-type: none"> - знання про сучасні світові та вітчизняні інноваційні освітньо-педагогічні практики, механізми їх застосування в умовах конкретного закладу освіти. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння виявляти кращі сучасні освітньо- педагогічні практики; - уміння адаптувати інноваційні освітньо- педагогічні практики до потреб системи освіти в Україні; - уміння застосовувати інноваційні освітні практики в умовах конкретного закладу освіти.
ПРН 5	<ul style="list-style-type: none"> - знання про сутність мотивації, мотивацію учіння, теорії мотивації; знання про цілі навчання та способи їх досягнення; - знання про методи організації командної роботи. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати діагностування ієрархії мотивів суб'єктів навчання; - уміння визначати стратегічні та тактичні цілі навчання; - уміння визначати ефективні способи досягнення цілей навчання; - уміння організовувати учасників освітнього процесу задля досягнення спільної освітньої мети.
ПРН 6	<ul style="list-style-type: none"> - знання про комунікацію в освітній, науковій та управлінській діяльності, міжособистісну та педагогічну взаємодію; - знання про саморозвиток та самовдосконалення особистості, теорії особистості. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння організовувати процес комунікації в освітньому процесі, науковій та управлінській діяльності на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії; - уміння здійснювати педагогічну взаємодію між суб'єктами освітнього процесу, наукової діяльності та управління.
ПРН 8	<ul style="list-style-type: none"> - знання основ етики організації і здійснення науково-дослідної діяльності 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння організовувати і здійснювати наукову діяльність та освітній процес з

	<p>та освітнього процесу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання принципів професійної етики та академічної доброчесності; - знання вимог законодавства щодо дотримання принципів професійної етики та академічної доброчесності в науковій та педагогічній діяльності. 	<p>дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - уміння стимулювати здобувачів освіти щодо дотримання норм професійної етики та академічної доброчесності; - уміння дотримуватися етичних норм та принципу академічної доброчесності в процесі науково-дослідної та педагогічної діяльності.
ПРН 9	<ul style="list-style-type: none"> - знання про традиції української національної культури та освіти; знання про мультикультурність сучасного суспільства, толерантність та попередження виникнення конфліктних ситуацій. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння виявляти повагу, цінувати та пропагувати кращі традиції української національної культури й освіти; - уміння бути толерантним у сучасному мультикультурному суспільстві.
ПРН 11	<ul style="list-style-type: none"> - знання про норми і стилі української літературної мови, використання усного та писемного мовлення; - знання про прийоми та методи збагачення мовлення здобувачів освіти для висловлення ними думок, почуттів і ставлень в освітньому процесі та процесі науково-дослідної діяльності; - знання про стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу; - знання іноземної мови на рівні B2/C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати усну та письмову комунікацію державною мовою (іноземною/іноземними мовами); - уміння застосовувати прийоми та методи збагачення мовлення здобувачів освіти; - уміння висловлювати думки, почуття і ставлення в освітньому процесі та процесі науково-дослідної діяльності (державною та іноземною/іноземними мовами); - уміння формулювати усно та письмово науково обґрунтовані думки (державною та іноземною/іноземними мовами); - уміння формувати в здобувачів освіти здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії засобами активної та пасивної комунікації.
ПРН 13	<ul style="list-style-type: none"> - знання про взаємодіяльність в освітньому процесі, основні етапи та принципи її організації; - знання про взаємодію вмінь здобувачів освіти; - знання про компоненти освітнього середовища та вимоги щодо його наповнення; - знання про освітній та розвивальний потенціал освітньої галузі, навчальної дисципліни, предмета, інтегрованого курсу (за предметною спеціальністю); - знання про розподіл ролей учасників проектної групи; - знання особливостей управління проектною діяльністю. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати взаємодіяльність в конкретній предметній освітній галузі; - уміння організовувати взаємодіяльність здобувачів освіти та здійснювати ефективне управління нею; - уміння здійснювати взаємодію і створювати освітнє середовище закладу освіти з урахуванням особистісних потреб здобувачів.
ПРН 14	<ul style="list-style-type: none"> - знання принципів партнерської взаємодії в науковій діяльності та 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння застосовувати механізми реалізації партнерської взаємодії між

	<p>освітньому процесі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання особливостей та етапів формування суб'єкт-суб'єктних відносин; - знання основних форм конструктивної взаємодії між дослідниками, учасниками освітнього процесу. 	<p>дослідниками, учасниками освітнього процесу, представниками громадських організацій;</p> <ul style="list-style-type: none"> - уміння координувати та стимулювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію.
ПРН 15	<ul style="list-style-type: none"> - знання критеріїв оцінювання результатів науково-дослідної і освітньої діяльності наукової установи, закладу освіти, науковця та педагогічного працівника; - знання форм та інструментарію моніторингу й оцінювання результатів науково-дослідної та практичної педагогічної діяльності; знання форм і технологій безперервного професійного розвитку; - знання сучасних вітчизняних та зарубіжних тенденцій формування професійної траєкторії науковця та педагога. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння встановлювати результати власної науково-дослідної і практичної педагогічної діяльності в конкретній предметній освітній галузі; - уміння здійснювати самоаналіз результатів науково-дослідної та професійної діяльності; - уміння застосовувати різні форми та інструментарій моніторингу й оцінювання результатів науково-дослідної та педагогічної діяльності; - уміння визначати індивідуальні професійні потреби; - уміння розробляти критерії оцінювання науково-дослідної та педагогічної діяльності; - уміння коригувати власну професійну траєкторію за результатами оцінювання якості науково-дослідної та педагогічної діяльності.
ПРН 16	<ul style="list-style-type: none"> - знання психолого-педагогічних засад здійснення науково-дослідної діяльності; - знання про методики та технології аналізу предметної галузі з метою визначення проблем та розроблення механізмів їх розв'язання; - знання вимог до публікацій на здобуття наукового ступеня; - знання вимог до кваліфікаційної праці (дисертації), її структури, технології виконання та презентації отриманих наукових результатів. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння визначати наукові проблеми в обраній освітньо предметній галузі; - уміння планувати етапи наукового дослідження; - уміння добирати оптимальний методологічний інструментарій, застосовувати методи педагогічного і міждисциплінарного дослідження; - уміння оформлювати результати дослідження в наукові публікації та супроводжувати їх подання до фахових видань, зокрема, таких, що входять до провідних міжнародних наукометричних баз; - уміння оформлювати кваліфікаційну працю (дисертацію) згідно з вимогами; - уміння презентувати ключові результати наукового дослідження.
ПРН 17	<ul style="list-style-type: none"> - знання ознак безпечного освітнього середовища; - знання особливостей формування та функціонування безпечного освітнього середовища з конкретних предметно освітніх галузей. 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння організувати безпечне освітнє середовище; - уміння дотримуватися принципів безпечного освітнього середовища та правил підтримання фізичного й психологічного здоров'я здобувачів освіти під час розроблення та реалізації

		методичних систем з урахуванням особливостей предметно освітніх галузей.
--	--	--

Програма навчальної дисципліни курсу за вибором «Управління процесами в освіті» складається з двох модулів. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 30 годин / 1 кредит за ЄКТС.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви блоків (модулів) і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота
Модуль 1. Тема 1. Освітній менеджмент як теорія і практика управління процесами в освіті	13	2	3	-	8
Тема 1.1. Теоретико-методичні засади управління процесами в освіті.	6	1	1	-	4
Тема 1.2. Специфіка управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти на засадах людиноцентризму та партнерства	7	1	2	-	4
Модуль 2. Тема 2. Суб'єкт-суб'єктне управління процесами в освіті та закладах освіти на засадах людиноцентризму і партнерства	17	2	3	-	12
Тема 2.1. Структура і зміст управління процесами в освіті та закладах освіти на засадах людиноцентризму та партнерства	10	1	1	-	8
Тема 2.2. Суб'єкти і об'єкти, особливості управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти на засадах людиноцентризму і партнерства	7	1	2	-	4
Усього годин	30	4	6	-	20

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назви тем лекцій	Кількість годин
1.	Модуль 1. Тема 1. Освітній менеджмент як теорія і практика управління процесами в освіті. Тема 1.1. Теоретико-методичні засади управління процесами в освіті. Тема 1.2. Специфіка управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти на засадах людиноцентризму і партнерства.	2
2.	Модуль 2. Тема 2. Суб'єкт-суб'єктне управління процесами в освіті та закладах освіти на засадах людиноцентризму і партнерства. Тема 2.1. Структура і зміст управління процесами в освіті та закладах освіти на засадах людиноцентризму і партнерства. Тема 2.2. Суб'єкти і об'єкти, особливості управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти на засадах людиноцентризму і партнерства.	2
	Разом	4

Тема 1.1. Теоретико-методичні засади управління процесами в освіті

Опис.

Основні наукові підходи та принципи управління процесами в освіті в період глобалізації і реформування освіти в Україні. Види та зміст управлінських процесів в освіті. Організаційні форми, закономірності, умови та чинники управління процесами в освіті та закладах освіти як зовнішнє вираження узгодженої діяльності суб'єкта й об'єктів управління, цільова, змістовна та операційно-процесуальна сутність цієї діяльності. Трансформація функцій управління: традиційне та інноваційне управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти. Методи управління процесами в освіті. Організаційні механізми та технології управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти.

Тема 1.2. Специфіка управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти на засадах людиноцентризму і партнерства

Опис.

Специфіка управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти як активній відкритій соціально-педагогічній системі на засадах людиноцентризму і партнерства. Управління процесом педагогічного партнерства в закладах загальної середньої освіти. Педагогічні закономірності, форми, методи й засоби організації та управління освітнім процесом (самоосвіти, навчання, виховання, самовиховання, розвитку (саморозвитку). Державно-громадське управління процесами в освіті та закладах освіти в умовах децентралізації та сучасних умовах розвитку суспільства. Механізми і технології соціально-педагогічного партнерства в управлінні процесами в загальній середній освіті.

Тема 2.1. Структура і зміст управління процесами в освіті та закладах освіти на засадах людиноцентризму та партнерства

Сутність, закономірності, структура і зміст управлінських процесів в освіті та закладах загальної середньої освіти на засадах партнерства і людиноцентризму. Управління процесами створення внутрішньої системи якості освіти в закладі загальної середньої освіти. Управління розвитком професіоналізму персоналу в закладі загальної середньої освіти. Специфіка управління процесами маркетингової та фінансово-економічної

діяльності.Управління процесами формування організаційної культури в закладі освіти та педагогічної культури персоналу. Роль керівника - лідера в управлінні процесами в закладі освіти на засадах партнерства і людиноцентризму.

Тема 2.2. Суб'єкти і об'єкти, особливості управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти

Опис.

Суб'єкти і об'єкти управління процесами в закладах освіти та в системі загальної середньої освіти. Характер взаємодії суб'єктів управління процесами в освіті та закладах освіти, прямі й опосередковані зв'язки та взаємовідносини між ними. Вплив суб'єктів управління процесами різних рівнів (державного, регіонального, місцевого) на всі ланки освіти як суб'єктно-суб'єктної системи. Інноваційні підходи до управління взаємодією елементів освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти на засадах людиноцентризму і партнерства. Стратегічне бачення та креативність керівника в управлінні процесами в закладі загальної середньої освіти.

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назви тем семінарських занять	Кількість годин
1.	Види менеджменту в управлінні процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти	2
2.	Рівні, компоненти структури, функції, моделі та технології , науково-методичний супровід управління процесами у закладах загальної середньої освіти на засадах людиноцентризму і партнерства	2
3.	Види партнерства в освіті і закладах освіти	2
	Разом	6

Теми семінарських занять та питання для обговорення

Семінарське заняття № 1. Види менеджменту в управлінні процесами в освіті за закладах загальної середньої освіти

Питання для обговорення:

Менеджмент - загальне мистецтво управління процесами. Види та особливості освітнього менеджменту. Види управлінських процесів у освіті та та закладах загальної середньої освіти, їх характерні особливості. Стратегічне, поточне та тактичне управління процесами в освіті та закладах освіти. Управління маркетинговим процесом; управління розвитком персоналу; управління мотиваційним процесом та розвитком лідерства; управління процесом забезпечення якості освіти; управління процесом попередження і подолання конфліктів; управління процесом фінансово-економічного розвитку; управління проектами; управління ризиками; управління процесом формування позитивного іміджу закладу освіти тощо.

Семінарське заняття № 2. Рівні, компоненти структури, функції, моделі та технології , науково-методичний супровід управління процесами у закладах загальної середньої освіти на засадах людиноцентризму і партнерства

Питання для обговорення:

Освітній менеджмент як загальна функція управління процесами в освіті та закладах освіти. Загальні та специфічні функції менеджменту в управлінні процесами в закладах

освіти. Моделі управління процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти. Загальні та специфічні функції керівника в управлінні процесами в закладі освіти. Види та рівні управління процесами в системі освіти. Компоненти структури процесів у освіті та механізми управління ними. Особливості управління освітнім процесом за рівнями і ступенями освіти. Функції і ролі педагогічних працівників у організації освітнього та управлінського процесів у закладі освіти.

Семінарське заняття № 3. Види партнерства в освіті та закладах освіти

Питання для обговорення:

Феномени державно-громадського, громадсько-державного, державно-приватного партнерства в освіті. Державно-громадське управління процесами в освіті та закладах освіти. на засадах людиноцентризму і партнерства. Особливості педагогічного партнерства в управлінні освітнім процесом. Організаційно-правові та економічні умови співпраці та партнерської взаємодії суб'єктів в управлінні процесами в умовах децентралізації та надзвичайних умов. Шкільна автономія як визначальна умова управління процесом державно-громадської взаємодії у закладах освіти. Взаємозалежність стилю керівництва і технологічних основ конструювання та принципів дії організаційних механізмів державно-партнерської взаємодії в управлінні процесами в закладах освіти.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Зміст самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління процесами в освіті» спрямований на закріплення теоретичних знань і їх поглиблення, на набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, що сприяє формуванню професійного світогляду майбутніх фахівців докторів філософії.

Самостійна робота передбачена в об'ємі 20 годин. Кожна самостійна робота передбачає виконання письмового завдання. Звітуватись за виконання самостійної роботи бажано під час відповідного семінарського заняття.

Матеріали, підготовлені письмово, здаються (надсилаються) викладачу на перевірку.

№ з/п	Назви тем самостійних робіт	Кількість годин
1.	Процес як система і як об'єкт управління в освіті <i>(письмова робота на 2-3 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)</i>	4
2.	Освітній і шкільний менеджмент в управлінні процесами <i>(письмова робота на 2-3 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)</i>	4
3.	Основні управлінські процеси в освіті та їх характерні особливості <i>(письмова робота на 2-3 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)</i>	4
4.	Управління інноваційними процесами в освіті та закладах загальної середньої освіти <i>(письмова робота на 2-3 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)</i>	4
5.	Функції, ролі та стилі керівництва в управлінні процесами у закладах загальної середньої освіти <i>(письмова робота на 2-3 аркуші формату А4,</i>	4

	<i>шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)</i>	
	Разом	20

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи, методики та технології, якими має оволодіти здобувач третього освітнього (освітньо-наукового), першого наукового рівня вищої освіти для застосування на практиці: -інтерактивні методи і методики навчання; проєктний, проблемний, показовий, діалогічний, евристичний, дослідницький методи навчання; кількісні, якісні і змішані методи педагогічного дослідження; загальнонаукові методи дослідження; класичні та інноваційні освітні технології.

Методи під час дистанційного навчання: телекомунікаційні (інтерактивні комп'ютерні відеоконференції, on-line консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії з використанням освітніх платформ (Zoom, Classroom, Google Meet) та месенджерів (Telegram, Viber) тощо.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності засвоєннями аспірантами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань під час семінарських занять, виконання аспірантами самостійної роботи. Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою.

Очікувані результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються на першому занятті в семестрі. Враховуються бали, набрані на заняттях та під час підсумкового іспиту. При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача під час заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном чи іншими пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них 85 балів здобувач може отримати впродовж роботи на семінарських, лекційних, самостійних заняттях, 15 балів – на заліку.

Схема нарахування балів з дисципліни подано у таблиці.

Поточне оцінювання, самостійна робота, залік												Підсумковий контроль (залік)	Сума
T1.1			T1.2			T2.1			T 2.2				
Л	С	С/р	Л	С	С/р	Л	С	С/р	Л	С	С/р		
1	10	4	1	20	4	1	10	9	1	20	4	15	100

Скорочення: Л – лекція; С – семінарське заняття; С/р – самостійна робота.

T1.1; T1.2; T2.1; T2.2; – теми модулів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	Для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C	задовільно	
64–73	D		
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Матеріали до лекцій – рукопис.
2. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських занять з навчальної дисципліни.
3. Друковані праці.
4. Презентації тощо.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Brovko K., Bakhov I., Zhdanova-Nedilko O., Onats O., Kostenko D. Diagnostics of the levels of development of cognitive activity of students of higher education in the process of learning a foreign language using ICT during classroom practice. *EntreLinguas*, Araraquara. 2022. С. 1–14. ISSN 2447-3529 DOI: 10.29051/el.v8iesp.2.17310. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733436>
2. Red'ko V., Sorokina N., Smovzhenko L., Onats O., Chyzhevski B. Situational Foreign Language Instruction in Competency-Based Learning Framework: Ukrainian Experience. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*. 2023. Vol. 22. No. 5. Pp. 637-657. <https://doi.org/10.26803/ijlter.22.5.33>. <https://ijlter.org/index.php/ijlter/article/view/7504/pdf>
3. Вознюк Л., Мартиненко О. Особливості управління інноваційними процесами в умовах реформування шкільної освіти. *Нова педагогічна думка*. 2020. №1(101). С.12-16.
4. Данко А. Ю. Психосоціальна підтримка як складова державно-суспільно взаємодії в умовах воєнного стану/ Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : збірник наукових праць / В. В. Бондаренко (голов. ред.) та ін. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. 2023. Вип. 2 (31). С.63-71. https://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2023_2/8.pdf
5. Діяльність НАПН України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти : огляд. вид. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт.-упоряд.: Лапаєнко С. В., Агалець І. О., Гуралюк А. Г.,

- Закатнов Д. О., Ростока М. Л. та ін. ; наук. ред. Лапаєнко С. В.]. Вінниця : ТВОРИ. 2022. 204 с. http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/overview_edition_2022.pdf
6. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузov; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
7. Закон України «Про освіту». Документ 2145-VIII, чинний, поточна редакція — Редакція від 24.03.2024, підстава - 3482-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
8. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
9. Калініна Л. М. Методологічні основи управлінської діяльності та наукові школи менеджменту. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» / Л. М. Калініна. [Електронне видання]. – Київ: Педагогічна думка, 2023. – 26 с. DOI: 10.32405/978-966-644-673-5-2022-20 URL: <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/P03.pdf>
10. Калініна Л. М. Управління профорієнтаційною роботою з учнівською молоддю в навчальних закладах регіону. *Український педагогічний журнал*. 2021. № 2. С. 146-151. URL : <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal>
11. Калініна Л. М. Модель інформаційної системи державно-громадського управління закладом загальної середньої освіти на засадах суб'єктної партнерської взаємодії. *Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2022 рік*. Київ : Інститут педагогіки НАПН України, Педагогічна думка, 2022. С. 184-185. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733963>
12. Калініна Л., Лісова Н., Загородня А., Біницька О. Концептуальна модель сучасного багатовекторного людиноцентристського розвитку закладу освіти як складно організованої системи. Transformational processes of the social and humanitarian sphere of modern Ukraine in the conditions of war. Challenges, problems and prospects. Amantius Akimjak (ed.) Iurii Shcherbiak (ed.). Catholic University in Ružomberok, Faculty of Theology - Theological Institute in Spišské Podhradie - Priestly seminary of Bishop Ján Vojtaššák, Spišská Kapitula, Spišské Podhradie. Ružomberok VERBUM – vydavateľstvo KU. 2023. С. 171-202. (321 с.) <https://lib.iitta.gov.ua/734512/> <http://naukskf.wunu.edu.ua/index.php/npsgf/article/view/271> <http://naukskf.wunu.edu.ua/index.php/npsgf/issue/view/5/7>
13. Калініна Л.М., Лісова Н.І. Концептуальна модель системи державно-громадського управління закладом загальної середньої освіти на засадах суб'єктної партнерської взаємодії. *Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2022 рік*. Інститут Київ : Інститут педагогіки НАПН України, Педагогічна думка, 2022. С. 181-183. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733966>
14. Калініна Л. М. Педагогічна експертиза розвитку загально середньої освіти регіону: теоретичний і технологічний аспекти. *Український педагогічний журнал*. 2021. № 3. С. 134-139. URL: http://uej.undip.org.ua/Zhurnal/2021/3/Zmist_2021_3.php
15. Nationaler Bericht über den Stand und die Perspektiven der Bildungsentwicklung in der Ukraine: Monographie / Nationale Akademie der Erziehungswissenschaften der Ukraine; [Hrsg.: V. G. Kremen (Vorsitzender), V. I. Lugovyi (Stellvertretender Vorsitzender), O. M. Topuzov (Stellvertretender Vorsitzender)]; unter allgemeiner Redaktion. V.G. Kremen. – Frankfurt am Main: GFI GmbH 2022. – 400 s. (Zum 30. Jahrestag der Unabhängigkeit der Ukraine). DOI: <https://doi.org/10.32405/978-3-9802857-3-5-2022>. https://lib.iitta.gov.ua/734007/1/German_Zum30.pdf
16. Національна академія педагогічних наук України: 1992-2022 рр.: монографія / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В.Г. Кремень (голова), В.І. Луговий (заступник голови),

О.М. Топузов (заступник голови)] ; за заг. ред. В.Г. Кременя. Київ : Педагогічна думка, 2022. 424 с. Бібліогр.: с. 49. DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-1992-2022https://lib.iitta.gov.ua/731806/2/2022.pdf>

17. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)]; за заг.ред. В. Г. Кременя. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 384 с. DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>

18. Організаційно-педагогічні засади функціонування опорних закладів освіти в умовах децентралізації : монографія / Л. М. Калініна, О. М. Онаць, Н. В. Лісова, О. В. Малихін, Н. О. Арістова, Г. М. Калініна, Б. Г. Чижевський. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 256 с.

19. Онаць О. М., Калініна Г, М., Малюга М,М., Мелешко В. М., Топузов М, О., Попович Л. М., Чижевський Б. Г. Економічно-правові умови державно-партнерської взаємодії суб'єктів управління опорних закладів освіти: практичний посібник / О. М. Онаць, Г. М. Калініна, М. М. Малюга, В. В. Мелешко, О. М Топузов, Л. М. Попович, Б. Г. Чижевський / за ред. О. М. Онаць. [Електронне видання] Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 97 с. URL: <https://undip.org.ua/library/ekonomichno-pravovi-umovy-derzhavno-partnerskoi-vzaiemodii-sub-iektiv-upravlinnia-opornykh-zakladiv-osvity-praktychnyy>

20. Організаційно-педагогічні засади функціонування опорних закладів освіти в умовах децентралізації : монографія / Л. Калініна, О. Онаць, Н. Лісова, М. Топузов, Г. Калініна, М. Малюга, В. Мелешко, Б. Чижевський [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 280 с. <https://doi.org/10.32405/978-617-7724-86-4-2021-257>

21. Онаць О.М. Проблеми і перспективи державно-громадського управління закладами освіти на засадах партнерської взаємодії. *Педагогічні інновації, реалії, перспективи. Освіта та розвиток обдарованої особистості : щоквартальний науково-методичний журнал* / В.В. Бондаренко (голов. ред.) та ін. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. 2021. № 4 (83). С. 27-34. URL: <http://otr.iod.gov.ua/index.php/2021-rik>

22. Онаць О. Аспекти державно-приватного партнерства в управлінні закладами загальної середньої освіти. *Проблеми сучасного підручника: навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного часу : збірник тез доповідей* / [ред. кол.; голов. ред. – О.М.Топузов]. [Електронне видання] Київ : Педагогічна думка, 2022, С.47–50. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-616-2-2022-390> https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2022/09/PSP_tезы_2022.pdf <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/732880>

23. Онаць О. М. Педагогічна культура керівника української школи як комплексний управлінський досвід. *Україно моя вишивана : етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки : зб. тез IV Міжнародної онлайн-конференції, травня 2023 р.* / за заг. ред. Н. Богданець-Білоskalенко (електронне видання). Київ : Педагогічна думка, 2023. С. 140–145.

24. Онаць О.М. Особливості управлінської діяльності керівника закладу освіти в умовах дистанційного навчання. *Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи. Аналітико-методичні матеріали* / кол. автор. [О. М. Онаць (6.2)]; за заг. ред. О.М. Топузова; укл. М.В. Головка. Київ : Педагогічна думка, 2021. - 192 с. С. 170 –177.

25. Онаць О. М. Реалії і перспективи шкільної автономії у державно-громадському управлінні закладами освіти на засадах партнерської взаємодії. *Науково-методичний журнал «Освіта та розвиток обдарованої особистості».* 2022. № 4 (87). С. 54-64. DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2022-4\(87\)-54-64](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2022-4(87)-54-64) <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733812>

26. Онаць О. М., Чижевський Б. Г. Організаційно-правові умови державно-громадського управління закладами освіти на засадах партнерської взаємодії: законодавче забезпечення. *Збірник наукових праць «Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи».* 2022. № 2, С. 55-66. DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2\(29\)-55-66](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2(29)-55-66) <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733814>

27. Онаць О.М., Чижевський Б. Г. Теоретико-методологічні аспекти державно-громадського управління як демократичної моделі керівництва закладами загальної середньої освіти в сучасних умовах. *Збірник наукових праць "Педагогічний альманах"*. №54(2023). С. 157-166. <https://doi.org/10.37915/pa.vi54.488>

28. Онаць О. М. Суб'єктна партнерська взаємодія у реалізації державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти як інновація. *Проблеми сучасного підручника*. 2023. № 31. С. 117-130. <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/695/752>

29. Онаць О. М. Державно-громадська партнерська взаємодія у формуванні науково-методичної культури вчителя. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі : зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 07-08 листопада 2023 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, професора О. Малихіна. Київ : Видавництво «Людмила», 2024. С. 48-52. <https://lib.iitta.gov.ua/739695/1>*

30. Онаць О. М. Роль керівника закладу освіти в реалізації державно-громадського управління на партнерських засадах. *Проблеми сучасного підручника: ключові компетентності та предметні навички: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет конференції, 20-21 травня 2021 р.* Київ : Педагогічна думка, 2021. С. 185-188.

31. Онаць О. М. Вектори управлінської діяльності керівника-лідера в сучасних умовах. *Актуальні питання забезпечення стійкості системи управління освітою в умовах воєнного стану: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ-Краматорськ, 22 лютого 2024 р. / редкол.: Ю. О. Бурцева, М. О. Кириченко, Д.В. Малєєв, [та ін]; Донецький обласний інститут післядипломної освіти. Київ: [б. в.], 2024. С.15-20 https://ippo.dn.ua/images/files/materials/A43_Aktualni_pytannya_zabezpechennya_stiykosti_systemy_upravlinnya_osvitoju_v_umovakh_voennyho_stanu.pdf*

32. Онаць О. М. Державно-громадська партнерська взаємодія в управлінні трансформаційними процесами у закладах освіти в умовах війни. *V Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів» 27, 28 березня 2024 року в межах XV Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти–2024».*

33. Онаць О. М. Науково-методичний супровід конструювання та запровадження організаційних механізмів демократичного управління закладом освіти. *Multidisziplinäre Forschung: Perspektiven, Probleme und Muster der Sammlung wissenschaftlicher Arbeiten «ΛΟΓΟΣ» zu den Materialien der I internationalenwissenschaftlich-praktischen Konferenz (B. 1), Wien, 9. April, 2021. Wien-Vinnytsia Ullstein Buchverlage GmbH & Europäische Wissenschafts plattform, c. Vienna, Austria - c. Vinnytsia, Ukraine, С. 46-48. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/724669/>*

34. Онаць О. М. Вплив організаційної культури закладу освіти на формування в учасників освітнього процесу національної свідомості та самосвідомості. *Міжнародна онлайн-конференція «Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки» 19 травня 2022 року.* Київ. С. 193–199. <https://sites.google.com/view/vyshyvanka2022> <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731422>.

35. Онаць О. М. Підготовка учасників освітнього процесу до реалізації ідей партнерської взаємодії. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 21-22 вересня 2021 р.* Київ: Видавництво Людмила, 2021. С. 54-57. https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Zbirnyk_tez_seminaru.pdf

36. Онаць О. М. Організація інноваційного освітньо-розвивального середовища для профільного навчання. *Допрофільна підготовка учнів у сучасній гімназії: стан, проблеми, перспективи: збірник тез Всеукраїнського науково-практичного семінару.* Київ : Педагогічна думка, 2021. С. 41–47. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/727424/>

37. Організаційно-педагогічні засади функціонування опорних закладів освіти в умовах децентралізації : монографія / Л. М. Калініна, Н. І. Лісова, М. О. Топузов, Г. М. Калініна, М. М. Малюга. за наук. ред. проф. Л. Калініної [2 доповнене електронне

видання]. – Київ : Педагогічна думка, 2023. – 213 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-719-0-2023-189>

38. Попович Л. М. Державно-громадська партнерська взаємодія в управлінні закладами загальної середньої освіти. *Збірник наукових праць "Педагогічний альманах"*. 2023. № 54. С. 166-173. DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi54.483>

39. Попович Л. М. Дидактичні принципи підготовки керівників до партнерської взаємодії у державно-громадському управлінні закладами освіти. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 листопада 2022 р.* «Видавництво Людмила», м. Київ, Україна, стор. 31-35. URL: <https://undip.org.ua/library/svit-dydaktyky-dydaktyka-v-suchasnomu-sviti-zbirnyk-materialiv/>

40. Рогова В.Б., Калініна Л.М. Освітній процес у ракурсі результатів навчання здобувачів освіти. *Міжнародна науково-практична конференція «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі» 21-22 вересня 2021 р.* Київ. С. 30–32. URL: <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/11/Zbirnyk-Svit-dydaktyky-sayt.pdf>

41. Саух І. В. До проблеми креативності управлінської діяльності в закладах освіти. *Eurasian scientific discussions. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference.* Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2022. Pp. 534-538. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-eurasian-scientific-discussions-13-15-fevralya-2022-goda-barselona-ispaniya-arhiv/>

42. Саух І. В. Теоретичні проблеми креативного менеджменту на засадах креативної освіти. *Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference Kyoto, Japan.* 2021. P. 552-556. <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/05/SCIENCE-AND-EDUCATION-PROBLEMS-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-26-28.05.21.pdf>

43. Саух І. В. Компетентнісний конструкт управлінської діяльності керівника закладу освіти: від теорії до практики моделювання. *Український педагогічний журнал.* 2023. №4. С.53-60. <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/issue/view/42/14>

44. Топузов О., Калініна Л., Лісова Н., Калініна Г., Малюга М. Партнерські засади державно-громадського управління як предмет розгляду в підручнику для керівника освіти. *Проблеми сучасного підручника.* 2021. Вип. 27. С. 264–276. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2021-27-264-276>

45. Топузов О.М. Освітнє партнерство в системі загальної середньої освіти: теорія і методологія. Київ : Інститут педагогіки, Педагогічна думка, 2021. 160 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-603-2-2021-160>

46. Чижевський Б. Г. Законодавчі вимоги стосовно організації державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти на засадах партнерської взаємодії. *Збірник наукових праць. Вісник післядипломної педагогічної освіти. серія "Педагогічні науки"*. 2022. Вип. 22 (51). С. 150-214. DOI [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2022-22\(51\)-150-214](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2022-22(51)-150-214) http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/visnyk_PO/22_51_2023/pedagog/Bulletin_22_51_Pedagogika_Chyzhevskiyi.pdf <https://lib.iitta.gov.ua/733450/>

47. Чижевський Б.Г. Методологічні засади демократичного управління закладом освіти. Науково-практичний журнал «Освітня аналітика України». 2021. № 1 (12). С. 5–20. URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2021/05/EAU_112_2021-full_.pdf

Додаткова

1. Верлань А. Ф., Ляшенко О. І. *Інформаційні системи з адаптивним управлінням процесами сприймання знань* : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2021. 230 с. DOI: <https://doi.org/10.32405/978-966-644-587-5-2021-230>

2. Калініна Л.М., Лісова Н.І. Культурологічно-ціннісний дискурс людиноцентристського розвитку закладів освіти. *Проблеми сучасного підручника: навчально-*

методичне забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного часу : збірник тез доповідей. Київ : Педагогічна думка, 2022. С. 30-33

3. Калініна Г. М. Управління на засадах публічно-партнерської взаємодії як предмет розгляду в підручнику для керівника освіти. *Проблеми сучасного підручника: навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного часу : збірник тез доповідей.* Київ : Педагогічна думка, 2022. С. 269-270. <https://lib.iitta.gov.ua/732902/>

4. Калініна Л. М. Педагогічна експертиза розвитку загальної середньої освіти регіону: теоретичний і технологічний аспекти. *Український педагогічний журнал.* 2021. № 3. С. 134-139

5. Конституційні механізми розвитку освіти в Україні: монографія / В.І. Кафарський, Б.Г. Чижевський, І.Б. Жилияєв : під ред. канд. філософ. наук, док. юрид. наук, професора Кафарського В. І. : Інститут педагогіки НАПН України, Національний університет водного господарства та природокористування, навчально-науковий інститут права: Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2023. 266 с.

6. Лісова Н.І. Механізм соціально-педагогічного партнерства в підручнику для керівника закладу освіти. *Збірник тез Міжнародної науково-практичної і інтернет-конференції "Проблеми сучасного підручника: ключові компетентності та предметні навички".* Київ : Педагогічна думка, 2021. С. 132-136. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725337>

7. Нідзієва В. Організаційна культура закладу загальної середньої освіти як об'єкт моделювання та змістова компонента підручника для керівника закладу освіти. *Проблеми сучасного підручника.* 2020. Вип. 24. С. 194–205. <https://lib.iitta.gov.ua/721229/1.pdf>

8. Онаць О. М. Історичний екскурс щодо державно-громадського управління освітою в Україні на засадах партнерства (X ст. – до початку XX ст.). *II Всеукраїнська науково-практична конференція «Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти», 17 листопада 2023 року*

9. Онаць О. М., Данко А. Ю. Психологічні аспекти педагогіки партнерської взаємодії в закладах освіти у підручнику для керівника. *Проблеми сучасного підручника : збірник наукових праць.* 2022. Вип. 29. С. 172-184. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2022-29-172-184> <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/660/679>

10. Онаць О. М. Культура формування здоров'язбережувальної компетентності в закладі освіти на засадах партнерської взаємодії. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 листопада 2022 р.* Київ : «Видавництво Людмила», 2023. С. 26-31. URL: <https://undip.org.ua/library/svit-dydyktyky-dydyktyka-v-suchasnomu-sviti-zbirnyk-materialiv/>

11. Онаць О. М. Державно-громадське управління: досвід України та країн зарубіжжя: *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2020: глобалізований простір інновацій : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 28 трав. 2020 р.* Київ – Біла Церква : Авторитет, 2020. С. 255-258. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723639>

12. Онаць О. М. Особливості державно-громадської взаємодії в освіті в Україні та країнах зарубіжжя». *Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта 2023: горизонт інновацій. Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — 2023: горизонти інновацій : зб. матеріалів VII Міжнародної наукової конференції (Київ, 25 травня 2023 р.) / Ін-т педагогіки НАПН України / За заг. ред. О.І. Локшиної.* Київ–Тернопіль : Крок, 2023. С. 202–207. <https://undip.org.ua/library/pedahohichna-komparatyvistyka-i-mizhnarodna-osvita-2023-ho-br-ryzonty-innovatsiy/>

13. Онаць О. М. Педагогічна культура керівника української школи як комплексний управлінський досвід. *Україно моя вишивана : етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки : зб. тез IV Міжнародної онлайн-конференції, травня 2023 р.* / за заг. ред. Н. Богданець-Білоskalенко (електронне видання). Київ : Педагогічна думка, 2023. С. 140–145.

14. Саух І. В. До проблеми креативності управлінської діяльності в закладах освіти// Eurasian scientific discussions. *Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2022.* Pp. 534-538. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-eurasian-scientific-discussions-13-15-fevralya-2022-goda-barselona-ispaniya-arhiv/>

15. Saukh I., Vikarchuk. Creativity in Management and Creative Management: Meta-Analysis. *Marketing and Management of Innovations.* 2021. Issue 11 P.65-80. <http://doi.org/10.21272/mmi.2021.1-06>

16. Тенденції розвитку шкільної освіти в країнах ЄС, США та Китаї : монографія / О. І. Локшина, А. П. Джурило, О. З. Глушко, С. М. Кравченко, Н. В. Нікольська, М. М. Тименко, О. М. Шпарик ; за заг. ред. Локшиної О.І. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 257 с.

17. Чижевський Б.Г. Концептуальні засади професійної підготовки в умовах Євроінтеграції. *Збірник матеріалів XXVI Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми професійної підготовки в умовах євроінтеграції освітнього процесу: погляд науковців і практиків», 25 – 26 березня 2021 року / Київський міжнародний університет. К.: КиМУ, 2021. Т.1. 338с.; с. 7-14.* URL: <https://kymu.edu.ua/naukovi-zakhodi-v-kimu/>

18. Чижевський Б. Г. Законодавче врегулювання участі суспільних (громадських) організацій у державно-громадському управлінні закладами загальної середньої освіти. *Збірник наукових праць “Вісник післядипломної педагогічної освіти” серія “Педагогічні науки”.* 2023. № 24 (53). С. 221–272. http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/visnyk_PO/24_53_2023/pedagogy/Bulletin_24_5_3_Pedagogika_Chyzhevskiyi.pdf

19. Чижевський Б. Г. Партнерська взаємодія учня, батьків і учителя у забезпеченні розвитку та саморозвитку особистості. *Збірник наукових праць “Вісник післядипломної педагогічної освіти” серія “Педагогічні науки”.* 2023. № 25(54). С. 253–302. http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/visnyk_PO/25_54_2023/Pedagogy/Bulletin_25_5_4_Pedagogika_Chyzhevskiyi.pdf

УДК 37.07.005.4(0.034.2)

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України (протокол № 10 від «05» жовтня 2023 р.).

Онаць О. М. Управління процесами в освіті. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) / Онаць О. М. [Електронне видання]. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2023. – 21 с.

Рецензенти:

Рябова Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри освіти і права Університету менеджменту НАПН України;

Редько Валерій Григорович, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, завідувач відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України.

Анотація. Робоча навчальна програма курсу за вибором «Управління процесами в освіті» розроблена у відповідності до освітньо-наукової програми. Рівень вищої освіти - третій (освітньо-науковий). Освітній ступінь – доктор філософії. Галузь знань - 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). Кваліфікація - Доктор філософії у галузі освіти.

Метою робочої навчальної дисципліни курсу за вибором «Управління процесами в освіті» передбачено оволодіння опанування аспірантами знань з теорії і практики освітнього і наукового процесу в освіті, досягнень національної, європейської та світової педагогічної думки; вивчення та аналізу практики освітньої діяльності в закладах загальної середньої та вищої освіти в Україні, інших країнах світу; формування сукупності інтегрованої, загальних та фахових компетентностей і наскрізних навичок професійної діяльності; розвиток його організаторських та управлінських здібностей, критичного, системно-аналітичного, креативного мислення з метою їх підготовки як майбутніх науково-педагогічних працівників, керівників та викладачів до управління процесами в освіті, до діяльності в управлінні освітнім процесом у закладах освіти, предметної спеціалізації, до розв'язання проблем професійно-педагогічної та науково-дослідної діяльності, опанування методологією наукової та педагогічної діяльності зі спеціальності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління процесами в освіті» визначено формування сукупності програмних компетентностей: інтегральної, загальних і фахових та чітко окреслено програмні результати навчання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 30 годин / 1 кредит за ЄКТС (лекції – 4 год., семінарські заняття – 6 годин, самостійна робота – 20 годин. Форма контролю – залік. Вивчення навчальної дисципліни передбачено на третьому курсі у 5 семестрі.

Програма складається з двох модулів та двох тем. Модуль 1. Тема 1. Освітній менеджмент як теорія і практика управління процесами в освіті. Модуль 2. Тема 2. Суб'єкт-суб'єктне управління процесами в освіті та закладах освіти на засадах людиноцентризму і партнерства. Кожна тема поділяється на дві підтеми. Три семінарські заняття представлено з питаннями для обговорення. Самостійна робота – з розподілом тематики та навчальних годин.

У програмі описано методи навчання і контролю, розподіл балів, які отримують аспіранти, шкалу оцінювання (національну та ECTS), перелік навчально-методичного забезпечення, список основної та додаткової літератури.

Olena Onats. Training syllabus of the discipline "Management of processes in education" – 014 Secondary education (by subject specialties) [Electronic edition]. Kyiv: Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine, 2023, 21 p.

Abstract. The training syllabus of the elective course "Management of processes in education" is developed in accordance with the curriculum Educational degree – Doctor of Philosophy. Field of knowledge – 01 Education / Pedagogy. Specialty:014 Secondary education (in subject specialties:) Qualification – Doctor of Philosophy in Education.

The purpose of the working educational discipline of the elective course "Management of processes in education" provides for the mastering by postgraduate students of knowledge on the theory and practice of the educational and scientific process in education, the achievements of national, European and world pedagogical thought; study and analysis of the practice of educational activities in institutions of general secondary and higher education in Ukraine and other countries of the world; formation of a set of integrated, general and professional competencies and end-to-end skills of professional activity; the development of his organizational and managerial abilities, critical, system-analytical, creative thinking with the aim of preparing them as future scientific and pedagogical workers, managers and teachers for managing processes in education, for activities in managing the educational process in educational institutions, subject specialization, for development solving problems of professional-pedagogical and scientific research activity, mastering the methodology of scientific and pedagogical activity in the specialty.

The main tasks of the study of the discipline "Management of processes in education" are defined as the formation of a set of program competencies: integral, general and professional, and the program learning outcomes are clearly outlined.

The developed syllabus of the discipline "Management of processes in education" consists of two modules. The study of the discipline takes 30 hours /1 ECTS credit (lectures – 4 hours, seminars – 6 hours, independent work – 20 hours. Form of control – a credit). The study of the discipline is provided in the third year in the 5th semester.

The program consists of two modules and two topics. Module 1. Topic 1. Educational management as a theory and practice of process management in education. Module 2. Topic 2. Subject-subject management of processes in education and educational institutions on the basis of dudenocentrism and partnership Each topic is divided into two subtopics. Three seminar sessions are presented with questions for discussion. Independent work - with the distribution of topics and study hours.

The program describes the teaching and control methods, the distribution of points received by graduate students, the grading scale (national and ECTS), a list of educational and methodological support, a list of basic and additional literature.